

ATLAS

30 september 2022

Onze leraar geschiedenis – bijgenaamd Fons de Pijp – was in feite te gekwalificeerd om aan een stel apen (er waren helaas nog geen apinnen bij) van de eerste graad middelbaar les te geven. Een boeiende docent was het zeker, maar hij had het nadeel dat er bij de s-klanken net iets teveel vocht werd geproduceerd, wat uiteraard tot meerdere imitaties aanleiding gaf. Zijn broer, die onder meer Franse taal gaf – bijgenaamd de Visoog, omdat hij effectief zeer geprononceerde uitpuilende ogen had, die gelukkig werden tegengehouden door een bril – was een nog grotere sproeier, wat de ergste belhamel van de klas op een dag aanzette om op de eerste rij ostentatief een paraplu te onvouwen. Hij mocht het regenscherm meteen meenemen om het bij de directeur te gaan uitleggen.

Gelukkig – bedenk ik nu – waren beide broers al een tijd uit dienst toen Covid uitbrak, zo niet hadden ze ervoor gezorgd dat er heelder klassen leegstroomden of hadden ze minstens om de tien minuten hun drijfmatte mondkmasker moeten verversen.

Historicus Fons, waarvan we dachten dat hij de kalmte zelf was, kreeg in een andere klas een hartaanval en werd gered door een alerte leerling die hem op een perfecte manier reanimeerde. Toen hij na een lange herstelperiode terug voor de klas kwam te staan, stelde hij flegmatiek: “Rustig aan, jongens, anders val ik weer dood”.

Zijn favoriete werkinstrument was de Putzger Atlas en zijn bevoorrechte thema was de geschiedenis van de landen rondom de Middellandse zee, waarbij hij zoveel mogelijk steden met s-klanken opsomde dat we dachten dat hij dit echt met opzet deed (wat me niet zou verwonderen, want in tegenstelling tot de verspreiding van zijn mondwater was zijn humor gortdroog).

We mochten de Putzger Atlas trouwens ook bij het examen gebruiken, en alles wat niet in de atlas stond, hing onder de vorm van tijdlijnen aan de muur, waardoor de hele klas fenomenale cijfers haalde.

Dé Atlas van de geschiedenis is natuurlijk alom bekend als de mythologische figuur die de wereld draagt. In tegenstelling tot de bijna ondraaglijke zwaarte die Atlas ervaart, speelt Charlie Chaplin als ersatz Führer in *The Great Dictator* een magistrale scène met de globe als ballon, die je – zoals vaak bij Chaplin – zowel hilarisch als intriest kunt ervaren. Usurpatoren denken inderdaad dat zij met de wereld kunnen spelen, b.v. door de gaskraan dicht te draaien of hun bevolking tegen hun wil de oorlog in te jagen.

Anderzijds is er de gemoedstoestand die iedereen wel eens overkomt, met name dat je – net als Atlas – de hele last van de wereld op de schouders voelt. Dat kan b.v. door een persoonlijke situatie zijn, waarbij de crisissfeer om je heen er nog eens bovenop komt.

In de energiecrisis die we nu doormaken, kan je als beleidsmaker verder tegen de aardbol aan schoppen door het behoud van

of de terugval naar de oude recepten, die de fatale klimaatopwarming bestendigen. Het politiek getalm uit de voorbije decennia is bovendien met jaren verlengd door ellenlange beroepsprocedures ingespannen door protestgroepen, die stilaan mogen beseffen dat ze mee verantwoordelijkheid dragen voor het huidig tekort aan de eigen bevoorradingszekerheid inzake energie.

We hebben nu echter geen nood aan één Atlas, maar aan vele handen die deze wereld dragen en mee zorgen voor het behoud van deze aarde, zodat de volgende generaties deze episode in de geschiedenisles zullen leren kennen als een tijd waarin hernieuwbare energie (die als term bovendien geen enkele storende s-klank bevat) eindelijk gezien werd als dé oplossing voor de lokale en globale duurzame energiebevoorrading.

Bart Bode